

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve: Egy évre 10 frt — kr. 1/2 évre 2 frt 50 kr. Fél évre 5 —. Egyes szám 10.

Előfizetési pénz minden közlemény: Pópiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizetési helyben: Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:

Órhasagos petiszorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint szintén több ízben hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért. Bélyegdíj: minden beütésért külön 30 kr.

Élethalálharez a kormánykörökben.

Az országgyűlés egy hét múlva megnyílik.

Kormányunk többfelől vett sürgősekre daczára, elmulasztotta, előbbre összehívni az országgyűlést.

S mi lehetett ennek indoka? Az, hogy a kormány, a hosszú szünet után, nem gondoskodván idejében kiegészítő módokról, s a nyomor elhárítását előző javaslatoknak nem lévén birtokában, nem mert készületlenül állni meg az országgyűlés előtt.

Ha a törvényhozókul megválasztott országgyűlési képviselők igazán lelköre veszik az ország sorsát, és saját kötelességüknek csak századrészen is meg akarnak felelni: azt hisszük, hogy oly kezekben nem hagyandják többé a kormányt, melyek az eszevesztett tékozlás vad paripáit szabadra engedik, hogy összerontanak mindent, ami utójokban esik.

Vagy nem szavazzák meg a szégyenteljes kölcsönt, vagy nem engedik, hogy azok költsék el ismét pazarul, kik elvesztegették az ország hitelét!

A kormányt mindkét esetben bukni kell.

A végső erőfeszítés csak siettetni a várva-várt bukást!

Nagy számú honvédtörzs- és főtiszt kinevezés hoz a tegnapi hivatalos, 6 fősége által október 29-rol Godóllón aláírva.

Az örökös lóvás-futás, zárandokolás Bécsbe minisztereink részéről, az a kördul, az a külföldi pénzkiadások ajtai körül, az a reformjavaslatnak hirdett sokféle munkálat, melyeket a kormányalakoról érteve bár, vívmányok gyánat kiabálnak ország-világ elé: mind egyegy felhívás annak igazolására, hogy a kormány öntudatosan halad utána.

Valóságilag pedig ez erőszakolt hadjáratok csupán a végerőszítés bizonyítékai!

Ime, a honvédelmi miniszter, az utolsó órában, kaczerkodik az országos közvéleményvel, midőn a legújabb honvédtörzsi kinevezéseknél — mellőzve a közönségsereg tisztjeit — csupán a honvédség soraihoz szolgáltakat lépteti elő.

Mind jó volna ez; hanem miért kellett előbb elkészeníteni a nemzetet és honvédséget, hogy csak későbbben jussanak nekik egy kis kegyelemmorzsa?

Mézes madzag ez csak; nem a nemzet óhajtatásának méltánylása indokból foly ez eljárás, hanem a végső menedékre nyit utat ezel magának a kormány. Bár azt hisszük: későn!

A ropant nyomort előidézett pénz válságot is most igyekszik enyhíteni megkezezni a kormány.

Midőn a 200 millió forintos kölcsön megkapásától — a mint előre jeleztük — elesett, s látta, hogy a szabadság utolsó ösvénye is elzárattott előtte: nyaktörő ugrásra szánta el magát, gondolván, hogy: él vagy hal, de már tennie kell valamit!

„Itt az idő, most vagy soha,“ gondolhatja.

TÁRCZA.

„VÉSZMADÁR.“

Regény a tengerészlehelől, három kötetben. — Írta a „Rockingham“ szerzője.

Fordította Kompóthy Tivadar.

Elő kötet. — I. rész.

(Folytatás.)

Nos, Mr. Herbert. — szölt a kapitány — ugy látszik, szerencsések vagyunk. Holnap én is kimegyek a partra s szelvényezek. Ha elegendő vizet s fát kapunk, tökéletesen megleszek elégedve a vidékkel. Nem találunk valahol ember vagy állati nyomokra?

Sohol, Sir; kivéve egy pár apró antilopot, melyek a bozót közt szökdegték. De az orvos majd beszélni önnök egy nagy állati csontvázról.

Jól van, hadnagy; majd megbeszéljük a csontváz-leletet az orvos ural. On addig lássa el a hajót vízzel s fával; de tartsa szem előtt, hogy az éjjeli munkának nem vagyok barátja. Orvos, jöjjön ön a kajüt-be s beszélje el nekem, mit talált.

A nap lealkonyult; a munka véget ért. A parti sziklák, a mint a nap mögöttük mind mélyebben alásüllyedt, nagyobb s nagyobb árnyat vetettek az ezüstszürke ten-

gerre: végre a hajót is elérte az árny s a sötétség beállott.

A „Vészmadár“ mozdulatlan állt horgonyon. Nyugodt, csendes volt az éj s a fáradt tengerészek nyugodtan álmodának függő ágyaikban.

II. rész.

A „Vészmadár“ apródainak kajütje szűk, setét lyuk volt a hajó orrában; napfény sohse járt abba, annál kevésbé friss lég. Néha ugyan vitorlákat feszítettek ki e bejárás fölé s így a szellőt bevezették; de éjjel ez teljes lehetetlen volt, mert a függőágyak szelvényében hosszban teljesen elfoglalák a szűk kajüt-et, melyet pislogó fagyumecsnél egyéb nem világított meg. Képzeltető az a fulladt lég, mely ily éjjel át e szűk lyukban volt.

A kajüt nyolc lányi hosszú volt s középen mitegy 6 lábnyira széles. Oldalait a hajóbordák képezték; padláját szintén s így azokat a legfelsőbb függőágyakat aludtak, egyenként gyökereket a bordákba. Ilyenkor nagyot kiáltottak fájdalomukban — aztán újra nyugalmra dültek.

Az oldalakat képező hajóbordákat igen észszerűen használta fel a 6 pród, mely a kajüt-et látta. Egyik bordától a másikig reszeszt csináltak deszkából s az így támadt négyzetüregre ajtóval látták el, mi által kevélyszerűen ártóval látták el, mi által kevélyszerűen ártóval látták el, mi által kevélyszerűen ártóval látták el.

A 6 pród helyzete eszerint nem lehetne valami csábító, de a vig fiúk, valahányszor

— A magyar kölcsön összege 75 millió, s a kölcsönt adó társaságnak fentartatik az optio további 75 millióra, mely kölcsönökkel a törvényileg elrendelt összes beruházás fedezhető.

— Végvidéki csendélet. A „Pester Lloyd“ tegnap esti száma a következő táviratot hozza: „Pancsova, okt. 30. Tegnap a sz. iváni skandalum két főzinkosa, mindkettőt tanító, fedezet alatt az itteni fogházba kísérte; sz. ivánban tudvalevőleg az omladisták az ottani papot, ki deakpartit, a templomba zárták s szakállat akarták lenyírni, mi azonban a katonaság által megakadályoztatott. Az omladisták s a deakpartiak közt azonban véres verekedés fejlődött ki. Városunk főterén s az utcák házáin mindenütt kifakadó átokfeliratok vannak Magyarország, a kormány, sőt a király ellen is. Egy házban falán pláne e felirat áll: „Eljen Mihály császár!“ Ugyan e lap második távirata így hangzik: „Tétel, október 30. A két nap előtt Zomborból ide érkezett Kresztics a milicspártiakat látja. Ujvidék, Sírnia s Szerbiából mintegy 300 kortes érkezett ide, kik a népet izgatják.“

— A kereskedelmi ügyér a minisztertanács elé az erdő, bányá, a marhavész elleni intézkedésekről, a tengeri keresk, hajók lajstromozásáról s az orsz. statisztika szervezéséről szóló javaslatokat terjeszté. A keresk, ügyér által az iparkamarák ügyében összehívott bizottsági ülésen a legfontosabb határozat az, hogy a kamarai illeletek ezental a jövedelmi adóhoz csatolt pótlékként vettettek ki a kötelezett tagokra.

— A határvidéki erdőüzlet ügyének kibonyolítására a lapok többsége azt ajánlja, hogy az állam kártalanítása mellett az eddigi vállalkozók kötelezettségeit alól felmentessék. A kormány első teendője, hogy a határvidékieknek igért beruházások biztosításáról gondoskodjék.

— Külföldi rövid hírek. A franciaia kabinet bukófélben van; a hadügyér közelebb lemond. Bellamare tsnk közelebb azt írta a kabinetnek, hogyha a császárság kiküldeti, lemond hivataláról. A kabinet ez iratot leköszönésnek vette s öt tábornoksgától fölmenté. Szegény Franciaország! — Konstantinápoly prefektéje Odiam Effendi nevezetett ki. Odiam Effendi a postát s a távirát kezelé. — Milán szerb fejedelem tegnapelőtt, d. e. 11 órakor Belgrádba érkezett európai körutjából. — A nép örömmel üdvözölte a parton a megérkező fejedelemet. — A porosz országgyűlés végleg november 10-ére hivattott össze. — A német császár tegnap (okt. 31.) Drezdába utazott, hogy a szász király temetésén jelen legyen.

Reáliskolánk.

Debreczen, nov. 1.

(*) A városi főreáliskola holnapután, jövő hétfőn megnyitattik. Öszinte örömmel telik el kellünk, midőn ezt nyívan gyánant jelezhetjük. Debreczen város tanügyi történelmében korszakot alkotó lesz e nap.

E töbgyökeres magyar város eddig is lelkesedéssel karolta fel a nevelésügyet; s arra sokat áldozott. De a reáliskola felállításával a koronát tette fel áldozatainak oltárára. Mennyire szükséges volt már ez intézet, mutatja az, hogy ime első évben, e rendkívüli időben is, száznál több növendék jelentkezett a négy osztályra. A városi polgárság zömére elcsüszkés volt már ez iskola. A képviselőtestület megértette a kor intő szavát, s lelkesedéssel mondta

— Valóban különös, — jegyzé meg az orvos — hogy a tengerfeneket s mindent, mi rajta van, oly nagy mélységből is tisztán meg lehet látni.

— Ugyvan, felé a kapitány, — s az egész talaj ugy nezik ki, mintha bronzerrel volna övezve. Nézzé csak, horgonyunk minden ága tisztán megkülönböztethető, egyik sem vágott a talajra. Eros délkeleti szélhél itt nem nagy biztonságban volnánk.

Mindketten ladikba szálltak most s a paták torlokala felé ezettek. Közvetve a torlatnál alacsony, de széles szikla emelkedett ki a vízből. A ladik e mellett állott meg; az orvos s a kapitány kiszálltak a sziklára, míg a ladikot a matrózok, ki ide szállítá őket, visszahúzták a hajóhoz azon meggyágyással, hogy mihelyt a reggeli ideje lesz, ertők jöjjen.

A kapitány s az orvos darab ideig szótlanul állott a sziklán egymás mellett s az ellentétet bámulák a part s a tenger között.

ki a városi, felekezett nélküli reáliskolára a „legyen“ szót.

Üdvözöljük sokszorosán üdvözöljük a város atyáit e magasztos tettért! Üdvözöljük lelkünk legmelegebb érzelmével azon derék férfiakat, kik e messze kiható intézet létrehozásán egész odaadással működtek! Üdvözöljük ennek jeles tanárait, kiknek tudományos készlettségében bízunk, hogy a debreczeni reáliskolát e nembem példányintézeté varázsolják!

De az öröm percében ne felejtkezzünk meg a jövőről.

Sokat tettünk már eddigé is, de sok van még hátra, a mit tenni kell.

Debreczen város felvilágosodott, tudományszerető polgárságának atyai jó indulatból, szeretetéből s pártfogásából ajánljuk mi a reáliskolát.

E városi derék polgárai soha sem szoktak megfeledkezni a jöteköny intézetekről, s különös figyelemmel szökták részesíteni a tudomány csarnokait, a hol a haza reményei, az ifjak nyerneik oktatását ily életet.

Vegyük gondjaitk alá ezután a városi reáliskolát is.

A növendékekben a tanulási ösztönt felévenként jutalmakkal kellene élesíteni: a szegényebb sorsuakat pedig gyámoltalni kellene.

Egyes polgárok ügybuzgalomtól lehet várnai, hogy mindezen örömmel segítenek.

Tegye mindenki a jó ügyért azt, a mit tehet, s ha mindnyájan tehetségünk szerint járulunk a cél eléréséhez: törekvésünket okvetlenül diadal koszorúzza.

De nem akarjuk mi rábeszélés által indítani a szivetek jötekönyására. Csak az eszmét, most az intézet megnyitásának előestéjén felszínre hozzuk. Hisz nem kell ott buzdítás, a hol önjelöltök kíván áldozatot!

Tekintse minden polgár ez intézetet úgy, mint közkinceset, mely mindnyájunkat egyformán részesít aidaiban. Szeretettel emlékezzünk meg arról mindenkor, s gondoljunk meg, hogy az arra fordított anyagi áldozat bőségesen fog kamatozni a szellemi haladásban.

Eljen és virágozzék a debreczeni reáliskola sokáig! Tanárait vezérele a tudomány iránti lelkesedés s a magyar hazáit érület!

Magyarország új fővárosa.

Budapest, okt. 30.

— Korszakot képez e nap Magyarország fővárosának történetében. Pest, Buda Margitsziget és Ó-Buda egyesítése ekkor lépett tényleg életbe. A főpolgármester e napon igtattatott be hivatalába innepélyesen a főváros új képviselőtestülete által.

Az innepélyesség a virgadó termében folyt le.

Előnköt Havas Ignác min. biztos, a ki megnyitotta a gyűlést, bizottságot nevezett ki, mely Ráth Károly főpolgármestert a gyűlésbe hívja meg.

Ráth Károly magyar disztályban jelent meg, s zajos dőnzéssel fogadtatt.

Az új polgármester Havas Ignác üdvözölte s átadta neki az elnöki széklet.

Majd Barna Zsigmond főjegyző tartott a közgyűlés nevében üdvözölő beszédet Ráthhoz. E beszédet riadó éljenek követték.

Ráth Károly megköszönte a megtisztelő bizalmat, mely őt ily magas polcra emelte, elfogadja azon kötelezettséget, mely e hivattal együtt jár, s igéri, hogy minden tettét az egyesült főváros jölte, nagysága és dicsősége fogja vezérelni, s azon gondolat,

Egyik oldalán nagy, kopár szirttömegek; más felé a virágos talaj teremt. Nem veszi ön észre orvos ur, — szölt a kapitány, hogy míg a zátony fölött, melyen hajunk áll, egyetlen elő lényt nem lehet észrevenni, addig itt, e szikla körül csak ugyhemzseg a sok hal. Némelyike olyan sajátos színű s oly furca groteszk-alakú, különösen oly helyeken, hol nagyon mély a víz.

Igazán gyönyörű látvány, — viszonzá amaz; — a legidebb virágok nem oly sok szünek mint az óceán e különös lakói. Vörös, sárga, kék, barna s aranyszínűk; némelyike föltes, némelyike a legszabályosb csokkokkal van színezve.

A kapitány szótlanul bámult maga elé a vízbe. Arcaán meglátszott, hogy rég nem látott gyönyört élvez a különös látvány által.

Nézzé csak kapitány, — folytató a lelkesült orvos — azt a szélesfejű groteszk alakot, azzal a tátott torokkal. Ez bizonyára a haltszáság bohóca. Amott mellette pedig még egy olyan van. Ez bizonyára társala lesz. Hogy kergetik egymást! Nini, látja ön azt a hátulról, a mint a másikat ütében egyszerre csak cigánykeréket vág s egész más irányban tova rohan. Most többi feliperézett, kisebb barátaita fut — torka távva van! Ni, hogy összefut valamennyi s mily félve tekintnek a közlegő szörnyre. Ez pedig megállt előttük... szájjával lebsel, csattogtat, majd megfordul s nagy hidegvérrel farkát csóválja, hehehe!

Az orvos a könyveség tudott nevetni a kis halak ily sajátos játékán.

Igazán különös, — felelé a kapitány, mig szemeit pillanatnyira sem fordítá el a víz

hogy e ritka kintetést parányi tehetségéhez képest meghálálhassa. S azért a mire e csodálatos képesség nem volna képes, azt jó akaratával, buzgalomával fogja pótolni, s e részben számít a főváros szivélyes támogatására. Attér az ujonan életbe lépett törvény intenciójára, és szöl Budapestnek fővárosi, világvárosi hivattásáról, fejtgeti a feladatokat, melyek közül legfőbb az egyesítés teljes megoldása, a kisváros helyi rivalizáció felre tétele: s egy helyes közigazgatás létesítése, melynek alapját a közbiztonság szigorú fenntartása képezi. Ezután igéri, hogy a pártatlanság és a rend lesz vezére, s minden tevékenységét, — a törvény korlátai közt, a melyeket ugyan kissé megszorítottknak talál a főváros, minden irányban az ügy szétsége fogja vezérelni, s igéri, hogy a legnehezebb körülmények közt sem fog lankadni, s ujjal kikérvé a polgárok támogatását, magát azok jóakarátába ajánlja. Azután elfoglalja székét, s kivezi a további hivatalok megválasztásához a szavazatszedő bizottságot.

A jegyzőkönyv hitelesítése után megbeszédők a szavazás, melynek határidejéül a d. n. 1 óra tűzettek ki.

Egy fekete pont is tűnt fel a fővárosiuk: ez innepélyen, mely méltán kelt botránköstötást országsszerte.

Az eskümintá ez. Sajnálatlalt és szögyenezéttel jegyeztek ide ez okmányt. Ime itt van:

„En Ráth Károly, Budapest főváros főpolgármestere esküszöm egy élő istennek, boldogságos szöl Máriára és Istennek minden szenteire, örökös földi fejedelmeknek, legkegyelmesebb uramnak, első Ferencz József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királyának; hitere fogadom és igérem, hogy (a császár és apostoli királyi felségégek örökke hü, engedelmese és hódoló leszek, 6 felségének, örökösének és utódainak dicsőségét, méltóságát, hatalmát, mindenkor fenntartani s előmozdítani igyekszem, kárát pedig öröm szerínt elhárítom. Esküszöm, hogy Magyarország törvényeit megtartom, hogy mindennemű hivatalos körömhöz tartozó ügyekben, legkisebb személy — tehát gazdag és szegény — válogatása nélkül kérelmet, jutalmat, kedvezést, félelmet, gyűlölést, szertelést és kedveskedést félretéve, mint Isten és az ő szent igazsága szerínt meggyözdöve leszek, minden dolog iránt tehetőségem és a törvényhez képest jogot, igazságot és végrehittást szolgáljak. Isten engem úgy segítjen, a boldogságos Szöl és Isten minden szentel!“

Ime, Magyarország fővárosának főpolgármestere elobb esküszik az osztrák császárnak, mint a magyar hazának s a magyar királynak.

Hát az a sok „szöl“ s az a teméredk apró szent mi keres az ily hivatali esküformában, a mely hivatalra protestánsz vagy zsidót ép oly joggal választhattak volna, mint pápistát?...

Pedig jól mondta azt Kölcsei, hogy — a haza minden előtt!

Okt. 31-en folytattattott a gyűlés, de ezen már a képviselők kevés számmal jelentek meg. A kijelölő bizottság megválasztott. Határozatba ment, hogy az egyik polgármester kedden választassék, a másik szerdán, a tanácsnokok szombaton választassanak.

Igy ért véget e fontos gyűlés. Eljen Magyarország új főváros!

Ausztriából.

Az osztrák választások véget értek. A reichsrath alsóházában lesz 222 alkotmányhi és 128 foederalista követ.

A birodalmi gyűlés elé terjesztendő javaslatok közt első lesz a vasutak építéséről szöló. A válságra vonatkozó javaslat még nincs megállapítva, bár a kormány tisztában van már

színéről. De im! A halbohöz újra cigánykeréket kezd hányni s ismét más csoportot remít. Orvos, ön még sohse láttam ily nevelés-ges komédiát!

En sokszor érdekelk vizsgáltam a halak természetét, — szölt most az orvos komolyan — bár a mi zavaros vízeink nem engedik meg egy a vizsgálódást, mint e partvidék. En nem állított vizsgálódásaim nyomán, hogy a halaknak eszik van, de igen azt, hogy ehez hasonló tulajdonság a természetéről fölött rendelkeznek, ami mindenesetre több s nagyobb értékű, mint a közönséges állati ösztön.

Lehet, — felelé a kapitány — bár e körülmény ismeretemen niveau-ján fölül áll. De amott jön ni Herbert hadnagy, úgy hosszú képpel, mintha nyújtóval föl volna érintkezése! Ma reggel igen sokat foglalkoztam tudományos buváriatokkal; de ez csak jól hat nyomott lelkeimre.

Daunton kapitány okos, képzett ember volt, sokat látott és olvasott, de ismereteit — mint az rendszeren oly embernek előfordul, kik önképzésből szerzeket tudományosságukat — többre becsülte, mint kellett volna. Többre becsülte a természetet, mint a képművészeteket. S ha, mint most is „Vészmadár“ ara tekintett, ugy érte, hogy annál renekebb művet emberi ész nem hozhat létre.

Herbert arca kiderült, mikor kapitányára tekintett s lelke örömet látta.

(Folyt. következik.)

A főbb cikkeivel, többben hajlítják, hogy az országban készített munkálatok előbb pénzügyi s kereskedői férfiakal közöltessek.

Tegnapelőtti küldetés jött a kereskedelmi ügyvérelnél a vasipart úok részéről, hogy a miniszter érvényesítse befolyását a vasutakra: a miniszter eljött, hogy egy neki hatáskörön kívül esik, azonban igéri, hogy a válság megszűntetése céljából életbe lépendő szabályok a honi ipar emelésére nagy befolyással lesznek.

A nemzeti bank majdnem egyhangulag elhatározta, hogy gyámolítani fogja a kormányt a pénzügyi válság megszüntetésére vonatkozó terveit: a bankkormányzatnak részletes utasítások alattak. A kormány részére a bank 9 millió bankjegyet utalványoz.

Vilmos német császár Bécs szegényeinek 3000 főt adott. A fogasítási adó megszüntetésére az ország pénzügyi igazgatósága nem egyez bele, de akarja, hogy a teher könnyebbé váljon.

Reichenauer 19 elvtársával interpellálta a bécsi tanácsgyűlést, miért nem ismertették el az ó-köth. esketéseket törvényeseknek? Errebben a bírósági tanácsb. kérvény intézték.

A bécsi közigazgatás azt határozta a forrásvizetők ügyében, hogy a víz akója egy fiútt adassék.

Közösügyes dolog. Az osztrák kormány által nyújtandó segély a lapok hírei szerint két részre oszlik. A bankjegyek szaporítása, és a fűszálak törökvesztésével való segítése. A „W. Abendblatt“ azt jelenti, hogy a magyar kormány hozzájárult a bankjegyek szaporításának tervéhez, de azon feltétellel kötötte ki, hogy a szaporított mennyiségből 40 pct. Magyarországnak jusson. Bécsben és Pesten erre vonatkozólag törvényjavaslatot dolgoznak ki. A törv. szerint a két kormány kölcsön vesz a banktól s az illető kölcsönöket a vasutak építésére, a kereskedelem és ipar hitelszükségletének fedezésére fordítja.

Videki élet.

Ermenélti szüret. Okt. végén. — Jól a hegyre, szüretelni! Így hangzott jelzészavak s ellagya városunkat, elindultunk jó szüret emi s jó bort inni. Volt meg egy zúgunk: hogy a városi port és sárt friss levegővel, és a természet bámulásával váltunk fel. De míg két első vágyunk teljesült, addig a harmadikkal felsültunk annyira, hogy veterből esőbeborultunk. Az uton a szél hasgata tagjainkat, a hegyen pedig zápor s a vértelen hátrahagyás sár fogadott.

Meg volt tehát húsitva foszándokunk s csak messze vágó lelkünk volt képes tulszárnyalni a szoba határait. A házi gazdák s meginkább a vendégszerető házi nők elhangoztak bennünk szívességekkel.

Háiba, így jár az ember, ha az ermenélti szüretelőket felkeresi, ahol oly barátságosan kínálják az embert, hogy senki sem képes szabotálni.

A mulatózás közben különféle panaszt hall az ember. Egyik az, hogy a szőlő rozsdázott, a másik, hogy a vármegye ily esős időt túszott ki a szüretelésre (s hogy elmultak a víz szüretelt, leltint az arany korszak, a mulatózás kora!

Háiba, szegények vagyunk, sok csapást mért most ránk az ég.

A must valóban kitünő edességű s valódi méz ízű. De nem sok. A must egy amint van, 10-12 frtért kél, a termék középszerű, nehé azonban a reményeket is felülhatala. Ennyit a szüretre s midőn indulunk a hegyre, lesem meg nem állhatjuk, hogy így ne kiábránduljunk, mert ha ez a világ soká így tart, vétegek elpusztulunk.

Lerajva az uti sárt magunkról, oly jól esik visszagondolni a szüves, vendégszerető gazdákra s oly jól esik visszatérni a kedves családi körbe s elkezdenni a megszakított munkát.

Derecskeről Komáromi Károly b. ügyvéd nyilatkozatot küldött be hozzánk, hogy „Debreczen“ 208-ik számában levő derecskei levelet nem írta, mit mi is bizonyítottunk. Komárominak — mint írja — az ott érintett fotogról ellenkező tudomása van.

Színházi szemle. Csütörtökön Fedro J. Sándor gróf „A mentor“ 3. felv. vigyázták Csépregi fordításában került színpadra kevésszámú előtt e színpadon először.

A darab meséje egyszerű. Pori-ki ezredesnek (Zöldi) van egy leánya, Hedvig. (Rónai Mari) a kit Romwinski orvagné (Zöldiné) fia Alajos (Barátosi) szeret. Hedvig félmilliót akar; Alajos egyvígyöt s a tudományok kedvelője. Odolinszki grófné (Földényiné) a maga házánál tartotta unokaöccsét, Lajos grófot (Egyvödi), ki minden pénzét elmulattatta már. A grófné Lajost meg akarja háziasítani, s Hedviget szájja neki. Lajos pedig undorodik a házasságtól, de el kellett neki menni lánynezebe, magával hívta tehát barátját Alajost is: nevet cseréltek s Alajos mint Lajos tette a szüpet Hedvignek az ezredesnél. Itt Lajos megismerkedett Loniewski Wandalfiattal özevgyel. (Törökne), előbb kaszimatnak egymásra, később elhidegednek egymás iránt.

Az eleven Lajosnak az ezredesnél az ügyetlen Alajost kellett adni, s megfordítva. Így lón aztán Lajos Alajosnak — mentor. Lajos párbajba keveredik, az ezredes, ki még mindig Alajost ismeri Lajosnak, meghallja ezt s kétértelmű, hogy az ügyetlen ny tehetne volna ezt. Ekkor rájön, hogy azok a fiúk bizonyosan megcserezték neveket. Az ezredes faggatta is ez iránt nővérét (Balázi Ilka), ki be volt avatva a dologba, de ez el nem árult semmit. Utójárja is nem lehetve tovább titkolni a dolgot, a valódi Alajos össekével Hedvigvel Lajos, az özevgyel ezzel a függönylegördül. A darabban természetesen több mellékszereplő van.

A vigjáték egészében vége nem kielégítő: több helyen hosszadalmas, egyhangú, unalmas, némely helyen aztán — igaz — elég szellemes. Az ezredes a párbajnál jön a titok nyitására, s így ez fozomazat volna a darabban, de ez nincs kellőleg indokolva, s senki sem látja annak szükségét, hogy párbaj történjék. A legégetősebb alak a darabban Lajosé.

Az előadás szépen sikerült. Egyvödi Lajost kitünően személyesítette; Zöldi az ezredes szerepében a szokott otthoniasággal játszott. Barátosi Alajos szerepébe beletalálta magát, s jól állította meg helyét. Rónai Mari gyönyör és kedves Hedvig volt s játéklára gondot fordított. Törökne, Földényiné, Zöldiné szerepeiket jól teltették be. Töröknek azt ajánljuk, hogy ne tártatná be, Töröknek azt ajánljuk, hogy ne tártatná be, Töröknek azt ajánljuk, hogy ne tártatná be.

1873. okt. 31. tisztelettel Balogh Ferencz, s k. Gyászjelentés. Márkus Zsuzsanna férjével Moczy Józsefné férjével Moczy Józseffel, Márkus Lajos nejevel szül. Ambrus Melindával s leányuk Flóriával együtt, bánatos szívvel tudatjuk a felejtetetlen atya s illetve nagyapának Márkus Ferencz hites ügyvédnek 1873. év október 30-án délutáni 2 órakor, életének 71-ik évében agyszélhűzés következtében történt gyors kimmúlását. A boldogulnak hült tetemei f. é. november 1-én d. u. 2 órakor a gyászitói 1364. sz. házától a helyi hatályú egyház szertartása szerint fognak a hatvanéves sirketbe örök nyugalomra tételnek. Mely végtisztességeteiére a rokonok, barátok és ismerősök tisztelettel meghívattak. Debreczen, október 30. 1873. A temetés ma délután nagy részvét mellett ment végbe. Aldás béke az elhunyt poráira!

Ismerős nevet keveset találunk a legújabb honvédelmi értekezési sorozatban. Zászlóalj orvossá főhadnagy ranggal és a rendszerek közlített általy élvezete mellett ismerősünk közül dr. F. y. Márk, a szabadságot, állományban törzserősségi örnagy ranggal, dr. Szikszai S. z. a b. ö. József nevezettek k. felállítandó árvalány-hazra gyűjtést rendezett a hatóság, melynek eredménye 53 frt 15 kr lett.

A fizeti dandárisokolába már megérkeztek a növédek, számszerint 14 loszisztikák a 8-ik zászlós s a 10-ik huszárezredtől valók. Az iskola 6 hóig fog tartani.

Ez is jó az adóhivatálnál újabbban azt a divatot hozták be, hogy a tisztviselő fizetését lefoglalják, mielőtt annak tudomására adnák, hogy mivel és miért tartozik? Az illető csak akkor ébred a szomorú valóra, midőn fel akarja venni fizetését. Talán Császáraulb tanulták az ily humánus eljárást?

A csillagutazai járhatatlan ut ügyében arról értesítést kímek, hogy az utcabiztos már tett arról jelentést a mérnöki hivatalnak. Kit terhel tehát a mulasztás vádja, azt gondolja ki a — mérnöki hivatal.

A pékek nem akarnak javulni: közelebb is egy rakás percet foglalt le a rendőség, mert az élvezhetetlen volt. A pereczek megsemmisítették.

A „debreczeni ipar és kereskedelmi bank“ pénztárforgalma f. é. október hóban. Bevétel pénzkészlet szeptember 30-ról 56,530.81, kifizetett váltók után 193,784.82, kifizetett előlegek 3015., kifizetett kamatok 7486.42, jutalék 122.40, Részlet-sorsjegy 519., kamatozó betétek 44,879.67, Erőprenyeladás 1765.91, értékpapír eladás 78., szelvény eladás 15., folyó számla eladás 91,464.76, kölcsön kötvény eladás 1000., összesen 400,661.79. Kiadás s tiszti sz. szolga fizetések f. 660.83, leszámit. váltók 196,121.99, leszámit. előlegek 2895., kifizetett kamatok 77.31, 1872. é. osztalék 18., részlet sorsjegyre 82., kamat- betétviszafizetés 36,391.62, Erőprenyelásárlás 1599.96, értékpapír vásárlás 5487.41, szelvényvásárlás 5624.11, folyó számla 101,839.19, házibérbe 200., üzleti költség 133.90, napi biztos díjak 390., nyomtatványokra 11.50, szüvendő előlegekre 1200., ideig. pénztár jegyekre 5000., Építés költségére 767.95, adóra 308.78, pénztár készlet november 1-re 46173.92, összesen 400,661.79.

Lopást követett el Kiss János lakatos, ki egy helybeli ivergaktárból dolgozott. Midőn egygyuma volt, a segéd szekrényt feltört s ennek aranyemléjét ellopta. A rendőség kézre kerítette a tolvajt.

Tizenhárom. A mult héten Páris egyik etekelőbb fogadóiban különös ebéd volt. Egy asztalon 16 s körül: minden terület mellett egy convert, 12 hely üresen volt s csak az egyik mellett állt egy óz ember, ki mogorva arccal fogyaadt el ebédét s ha valaki le akart állni asztalához udvariasan kijelenté, hogy mind a 12 szék el van foglalva. A rejtélyes történet a következő: 20 évvel ezelőtt ugyanez asztalnál ült 13 egyén, kik közt Mousset Alfred, Gautier Theofil, gr. Flehac s még többen ültek. Akkor elhatározták, hogy évenként mind a 13-an e helyen össze fognak gyűlni s ha egy elhalna időközben, helye fontartassék. A következő évben 11-en, aztán 10-en, három év múlva már csak 7-en ültek körül az asztal.

A 12-ik év év folytán halt el s ez Faiguy gróf volt. Az utolsó kegyeletess pontossággal tartja még évenként a bauquettet, míg a halál ót is el nem ragadja. A tizenharmadik nem más mint Kubelles, a híres festész, ki most 54-ik évében van.

ÚJDONSÁGOK. A városi főorvostanoda nyilvános megnyitása hétfőn november 3-ikán d. e. 9 órákor lesz a főiskola északnyugoti oldalán a 2-dik emeleten levő nagy rajteremben. A megnyitás a város polgármestere Kovács Lajos, s igazgatótanár Tóth József alkalmasszerű beszéddel mellett megy végbe, azonban minden külső színezetű ünnepélyesség kizárkavara kerülve lesz. A tanórak tegnap mutatták be a városi küldötségek. A megnyitáson jelen lesz e küldötségek, meghívatták a városi bizottság, s általában a magát érdeklő közönség. — A tanárokról eskütelétt nem kíván a küldötségek. Az iskolai könyvek drágasága ellen már sok nehézelést hallottunk, s nem is ok nélkül. A tanárkört e tárgyban előre felkérjük, hogy amennyire lehet, segítsen a bajon, ha másképp nem lehet, az által, hogy ne szorítsa a növédekeket minden tankönyvnek egyszerre, hanem csak a szükségeshez képest sorrendben megvételére. — A tegnap tartott küldötségi ülésben a francia nyelv tanárául P. Nagy Sándor, a tornászotat és szépiarst illetoleg pedig Örnövényi Vilmos kéretek, és vették fel. Magán vizsgák díjauk a beírású s tandíjakon kívül 20 frt állapították meg. Végre a küldötségek indítványozza a csütörtökön tartandó közgyűlésben, hogy a tanoda anyagi és szellemi ügyeit illető felügyeletre a polgármester előlekte 7 tagú bizottság választassék, mely az előforduló esetek alkalmán a főlebezési hatóság jogait is gyakorlandja.

Halottak esteje lesz ma. A halottak országba megemlést. Mindenki ráemlékszik elhunyt kedveseire. A kath. temetőben ősi szokás szerint kivigáztatnak a sírok. Lengien béke az elhunyt poráira!

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara már elkészíté eszrevételt a kereskedelmi törvényjavaslata s azt fel is küldé a földmivelési, ipar és kereskedelmi ügyérhez.

Nyilatkozat. T. szerkesztő ur! A „Debreczen“ 212 számában általam szerkesztendőnek híresztelt „Uj lap“ 1-61. levén szö. kénytelen vagyok kinyilvánítani, hogy a lapmegjelenését semmi biztost nem mondhatván, annak valótlansága még a jövő títká. Debreczenben.

Több gyanus egyént tartóztattak le a mult este: egy eszvárgó is volt közöttük, a kinnél ezüst-évi eszköz is találtatott. Ez bizonyra nem igaz keresemény.

Gaszfogyasztóknak. Holnap, mint e hó első vasárnapján hatósági gázvizsgálat tartatik, minőfolyva keretnek a gaszfogyasztók, hogy holnap délután két óráról 4-ig gázórájukat szüveskjenek zárva tartatni.

Legújabb. A királyi házánál állítunk táviratilag jelzett vasúti baleset onnan eredt, hogy egy ökörszékér a vonat elment. A mozdony kislított. Embereket nem esett áldozat. Liszt Ferencz tegnapelőtt este érkezett Budapestre jó egészségében. Többen mentek el Esztergom-Náinag.

Budapesti egyesítések emlékére Jozsefvai Sándor biz. tag 500 frot adott a járvány által snított fővezérek s aradók gyámoltására. — S. z. l. a v. a. miniszterelnököt a királyi nádöllőre hívta meg, tegnap s ez el is utazott oda.

KÖZGAZDASÁG. Mai nap piacunkra hozott kevés termény ára következő: tisztabuza 12.40-13.20 kr. kétsz. 10.40-11.60 kr. rozs 8.60-9.20 kr. árpa 4.40-6.00 kr. zab 2.90-3.10 kr. köles 7.80-8.20 kr. új tengeri szemes 5.40-8.00 kr. csész zsák számlra 1.90-2 ft. zsák kolompér 1.80-2 ft.

Felolós szerkesztő s kiadótladónos: OLAH KÁROLY. Főmunkatárs: SZATMARI KÁROLY.

Nyilv. Hirdetés. Zicherman Ignác kiállit folyó hó 3-án a hetivásárban 8 jármos ökröt és két vasasszekeret minden hozzá tartozó szerszámmal együtt és árverés utján eladatja.

H I R D E T É S E K.

Tiszavidéki és Arad-temesvári VASUT.

1873. évi november hó 16-tól kezdve további intézkedésig.

Table with 4 columns: I. Bécsből és Pestről Kassa felé, II. Bécsből és Pestről Arad és Temesvár felé, III. Bécsből és Pestről Nagyvárad felé, IV. Kassáról Pest és Bécs felé, V. Temesvár és Aradról Pest és Bécs felé, VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé. Rows list stations and departure times.

Eladó szőlőveszszók. Valódi passattuti s karkas szőlő veszszó, gyökere s sima, bármily mennyiségben kapható s megrendelhető nagycsapó-utczán 330. sz. a. Papp Sándornál.

Berger Henrik (Széchenyitveza 1771. szám alatt) 654 3-3

tüzi-fáját haszon-fajat u. m. deszkát, négyzetgát, lépcsőt, saránczot, hengert sat. Megrendeléseket elfogad a tulajdonos saját üzleti helyiségén, és a faraktár felügyelője a helyszínen. 585 11-12

Eladó Hollandi jáczinth. tulipán, és több más virág hagymák, kaphatók Gaszner Karoly fűszerkereskedésben Debreczenben, czeg-lédutczán. 661 2-6

Eladó ingóságok. Alulirott, mint a „Fehérló“ vendéglő haszonbérleji, tisztelettel tudatom, hogy ez évi december hó 31-ken bérleti időm letelven, — innen elköltözendő — mindennemű felszereléshez kivántatott ingóságaimat, mátol fogva — szabadkéz ből — eladni szándékozom s azokat együtt vagy részletekben vásárlóknak jutányos ár mellett általbocsatom.

Debreczen, november 1. 1873. Frohner Bernát, vendéglős. 662 1-3

Advertisement for Little Wanzer sewing machines. Includes an image of a woman sewing and text describing the machine's features and availability in Debreczen.

TÁRCZA

„VÉSZMAD“ Regény a tengerészleltől, három kötet. Irta a „Rockingham“ Fordította Kompolthy Tivad. Első kötet. — II. rész (6-ik folytatás). Az első-hadnagy is rajongott. Oly lelkesedéssel tudott beszélni a czairól, gyönyörű költézetéről, hogy tányt egészen elbűvölé.